

Özel Gereksinimli Çocuğa Sahip Ailelerin Hakları

Kamu çalışanlarının kanunen bakmakla yükümlü olduğu engelli aile bireyinin, bakıma muhtaç olduğunun, ilgili mevzuatına göre alınmış geçerli engelli sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi kaydıyla, bu durumdaki personele; engelli aile ferдинin günlük bakımı için izin kullanımında gerekli kolaylık sağlanacak ve personel mesai saatleri dışındaki nöbet görevinden ve gece vardiyasından muaf tutulacaktır

Vergi İndirimi

Ücretli çalışan engelli kişiler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu engelli kişiler, serbest meslek sahibi engelli kişiler ile bunların bakmakla yükümlü olduğu engelli kişiler; basit usulde vergilendirilenlerden, tüccar ve ücretli durumuna girmeksizin, imalat, tamirat ve küçük sanat işleri ile uğraşan (ilk madde ve yardımcı malzeme müşteriye ait olarak faaliyet gösteren terzi, tamirci, marangoz gibi) engelliler, gelir vergisi indiriminden yararlanabilir.

Engelli Aylığı (2022 Aylığı)

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı(SYDV) tarafından en az %40 ve üzeri engel oranı bulunan, kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kurumlarından (SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı) hiçbirine tabi olmayan ve muhtaçlığı ilgili SYDV'ler tarafından belgelenen 18 yaşından büyük engellilere ya da 18 yaşından küçük engelli yakını bulunanlara verilen maddi bir haktır. Başvuru sonrası gelir kriterleri değerlendirilir. Hanenin toplam gelirini(menkul-gayrimenkul), hanede ikamet eden kişi sayısına bölündüğünde net asgari ücretin üçte birini geçmemesine dikkat edilir.

Tayin Hakkı

“Devlet memurlarının, hayatını başkasının yardım veya bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede engelli olduğu sağlık kurulu raporu ile tespit edilen eşi, çocukları ile kardeşlerinin, memuriyet mahalli dışında resmî veya özel eğitim ve öğretim kuruluşlarında eğitim ve öğretim yapacaklarının özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından belgelendirilmesi hâlinde, ilgilinin talebi üzerine eğitim ve öğretim kuruluşlarının bulunduğu il veya ilçe sınırları dahilinde kurumunda bulunan durumuna uygun boş bir kadroya ataması yapılır.”

Annelere Erken Emeklilik

5510 sayılı Kanuna göre, başkasının bakımına muhtaç ağır engelli çocuğu olan ve (4/a), (4/b) veya (4/c) sigortalısı olan yahut isteğe bağlı sigorta primi yatıran kadınların emeklilik hakkı hesaplamaları yapılırken **1 Ekim 2008 sonrası** çalışılan her 4 yıla 1 yıl prim süresi eklenirken, yaştan da 1 yıl düşülmektedir.

Çalışan Memura 3 Aylık İzin

Çalışan memurların bakmakla yükümlü olduğu(anne, baba, eş, çocuklar ve kardeşler) kişilerden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının oluşması sonucu alınan sağlık kurulu raporuyla(bu raporda hayati öneme haizdir ibaresi geçmek zorunludur) çalışan hakları korunarak üç aya kadar izin alabilir. Bu izin, ağır engelli çocukların bakımında kullanılacağı gibi sağlık kurulu kararı çıktığı gün başlar.

10 Günlük İzin Hakkı

857 sayılı İş Kanunu gereği çocuğun %70 oranında engelli olması kaydıyla, engelli çocuğun anne ve babasına bir yıl içerisinde 10 günlük mazeret izni hakkı verilmelidir. 10 günlük mazeret izni anne ya da babanın toplam izin kullanım süresinden oluşmaktadır. Anne ya da baba her ikisi de çalışıyor olmalıdır. Engelli çocuğun anne babasına 10 günlük mazeret izni çocuğun tedavisinde kullanılmalıdır. Bu izin için işçinin ücretinden kesinti yapılmamaktadır.

Evde Bakım Aylığı

Engelli Sağlık Kurulu Raporu'nda "Ağır Engelli" olduğunu belgelendirenlerin, üveyler de dahil olmak üzere bakıma muhtaç engellinin; eşi, çocukları ile çocuklarının eşleri, ana ve babası ile bunların ana ve babası, torunları ile torunlarının eşleri, kardeşleri ile kardeşlerinin eşleri, kardeşlerinin çocukları ile kardeş çocuklarının eşleri, eşinin ana ve babası, eşinin kardeşleri, eşinin kardeşlerinin eşleri ile çocukları, amcaları ve amcalarının eşleri, amca çocukları ile bunların eşleri, halaları ile halalarının eşleri, hala çocukları ile bunların eşleri, dayıları ve dayılarının eşleri, dayı çocukları ile bunların eşleri, teyzeleri ve teyzelerinin eşleri, teyze çocukları ile bunların eşlerinin engellinin bakımını sağlaması durumunda evde bakım ücreti verilir. Aile bireyleri her türlü gelirleri toplamı evde yaşayan birey sayısına bölündüğünde birey başına düşen gelirin bir aylık net asgari ücretin 2/3'ünden az olanlar aylıktan faydalanır. Başvurular Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğüne yapılır.